

snitligt kræves, for at opnå et mandat. I praksis vil det derfor ikke kunne undgås, at et eller flere partier bliver begunstiget i forhold til de øvrige partier ved fordeling af mandater i forhold til stemmetal.

Teoretiske undersøgelser af de to metoder – tillige med praktiske erfaringer – viser, at d'Hondts metode kan have en tendens til at begunstige de store partier, mens største brøks metode kan have en tendens til at begunstige de små partier.

Denne virkning ved *største brøks metode* skyldes, at hvis der forekommer brøker, når de enkelte partiers stemmetal divideres med det antal stemmer, der gennemsnitligt kræves for at opnå et mandat (valgkvotienten), får de partier, der har de største brøker, de resterende mandater, der er blevet til overs efter divisionen af de enkelte partiers stemmetal med valgkvotienten. Derved kan man enten risikere, at et parti får et mandat for en overordentlig lille brøk, eller omvendt, at en meget stor brøk ikke giver nogen mandatgevinst. Da det er helt tilfældigt, om det er et stort eller lille parti, der får den største brøk, kan metoden være begunstigende for de små partier.

Netop den omstændighed, at største brøks metode har den egenskab, at den kan virke (uforholdsmæssigt) begunstigende for de små partier, bevirker imidlertid, at metoden ofte kombineres med en »spærregrænse«, som det jo også er tilfældet ved metodens anvendelse i Danmark.

Med hensyn til *d'Hondts metode* bemærkes, at den begunstige, denne metode kan give store partier, aldrig går så langt som til at fratage et andet parti et mandat, som det har stemmer nok til, når det enkelte partis stemmetal divideres med største brøks valgkvotient. Begunstigelsen af et stort parti vil således være begrænset. Her-til kommer, at muligheden for at indgå valg- og listeforbund ved kommunale valg og valgforbund ved valg til Europa-Parlamentet kan begrænse den begunstige, metoden kan give store partier.

Ud over spørgsmålet om den rent matematiske retfærdighed ved mandatfordelingen må også andre egenskaber ved de pågældende metoder tages i betragtning, når det skal afgøres, hvilken metode der findes politisk mest hensigtsmæssig til en bestemt slags valg.

Største brøks metode kan opmuntre til partsplittelse, idet det kan være en fordel for et parti rent mandatmæssigt at dele sig, mens to partier,

der går sammen, risikerer at miste et mandat. Heroverfor står, at d'Hondts metode omvendt opmuntrer til sammenhold, da et parti kan miste et mandat ved at dele sig, mens to partier aldrig kan tabe et mandat ved at gå sammen.

D'Hondts metode har endvidere den egenskab, at den altid sikrer, at et parti, der har over halvdelen af stemmerne, også får over halvdelen af mandaterne, hvilket i hvert fald ved kommunalvalg er en meget vigtig egenskab. En sådan egenskab har største brøks metode ikke som følge af den begunstige, metoden kan give de små partier.

Der er ingen metode, der kan sikre, at et parti, der har mindre end halvdelen af stemmerne, ikke får flertallet af mandater.

Efter min opfattelse er der således ikke nogen argumenter for en ændring af lovgivningen, således at d'Hondts metode ved kommunale valg og Europa-Parlamentsvalg skulle erstattes af største brøks metode.

Spm. nr. S 544

Til økonomi- og erhvervsministeren (6/11 03) af: **Anne-Marie Meldgaard (S):**

»Mener ministeren, at det er nødvendigt at opretholde bestemmelserne i lov om translatør og tolke om, at translatører skal være fyldt 25 år og have dansk indfødsret for at få beskikkelse, når der i forvejen er mange barrierer, som forhindrer udlændinge i at tage en uddannelse og søge beskikkelse som translatør og tolk?«

Begrundelse

Tolkebistandens kvalitet kritiseres af dommerstanden i »Rapport om tolkebistand i retssager«, afgivet af arbejdsgruppen om tolkebistand i retssager nedsat under Domstolsstyrelsen. Arbejdsgruppen påpeger, at retsplejelovens § 149, stk. 1, om at der så vidt muligt skal anvendes translatører sjældent kan opfyldes. Det skyldes, at der er alt for få beskikkede translatører i Danmark. Arbejdsgruppen under Domstolsstyrelsen finder det derfor problematisk, at der efter lov om translatør og tolke stilles krav om dansk indfødsret for at blive statsautoriseret translatør og tolk, hvilket forhindrer udlændinge i at opnå